

**ESTIMAREA EVOLUȚIEI INDUSTRIEI
ÎN TRIMESTRUL II 2014
PE BAZA ANCHETEI DE CONJUNCTURĂ**

- iunie 2014 -

ESTIMAREA EVOLUȚIEI INDUSTRIEI ÎN TRIMESTRUL II 2014 PE BAZA ANCHETEI DE CONJUNCTURĂ

Tendințe generale

Analiza indicatorilor economici realizată pe baza estimărilor respondenților indică o evoluție pozitivă în cazul majorității indicatorilor, pentru **primul semestru al anului, raportat la perioada corespunzătoare din anul precedent.**

Astfel, pentru primul semestru al anului în curs se estimează că producția industrială va crește cu 8,0%, fiind susținută, în principal, de majorarea cu 18,4% a cifrei de afaceri pe piața externă. Pentru cifra de afaceri pe piața internă se estimează o creștere de 6,1%, comparativ cu nivelul primelor șase luni ale anului trecut. În aceste condiții, pentru cifra de afaceri totală se așteaptă o creștere cu 11,9%.

Stocurile de produse finite se așteaptă să înregistreze o scădere cu 2,9%, comparativ cu semestrul I 2013.

Numărul mediu de salariați se apreciază că va înregistra o creștere cu 1,3%, iar în condițiile creșterii semnificative a producției industriale, productivitatea muncii în industrie se așteaptă să se majoreze cu 7,1% față de primul semestru al anului 2013.

- modificări procentuale față de perioada corespunzătoare din anul anterior (%) -

	sem. I 2013	trim. I 2014	trim. II 2014	sem. I 2014
1. Producția industrială	6,1	10,2	5,9	8,0
2. Cifra de afaceri* – total	0,0	14,8	9,3	11,9
➤ intern	-8,2	8,7	3,9	6,1
➤ extern	12,4	21,5	15,6	18,4
3. Stocurile de produse finite	8,4	-1,5	-4,5	-2,9
4. Numărul mediu de salariați	1,4	0,6	2,1	1,3
5. Productivitatea muncii	4,6	10,0	4,3	7,1

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS; pentru trimestrul II - rezultatele din ancheta de conjunctură

*) deflatată cu Indicele prețurilor producției industriale

Potrivit sondajului de conjunctură efectuat în rândul agenților economici, la nivelul **trimestrului II al anului curent comparativ cu trimestrul anterior**, se estimează o creștere pentru majoritatea indicatorilor.

Cifra de afaceri pe total industrie se estimează a crește cu 7,6%, în perioada de referință, comparativ cu trimestrul anterior. Pentru cele două componente ale indicatorului se estimează evoluții convergente. Astfel, pentru

cifra de afaceri pe piața internă se anticipează o creștere considerabilă, cu 12,4%, în timp ce, pentru piața externă creșterea va fi mai mică (3,3%).

- modificări procentuale față de trimestrul anterior (%) -

	trim. III 2013	trim. IV 2013	trim. I 2014	trim. II 2014
1. Producția industrială	0,3	6,5	-2,0	1,2
2. Cifra de afaceri* – total	3,3	1,4	-2,9	7,6
➤ intern	6,1	-1,5	-11,6	12,4
➤ extern	-0,1	4,8	6,9	3,3
3. Stocurile de produse finite	-5,7	15,5	-0,5	-11,9
4. Numărul mediu de salariați	-0,4	-0,2	1,3	1,5
5. Productivitatea muncii	0,8	6,5	-2,5	-0,3

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS; pentru trimestrul II – rezultatele din ancheta de conjunctură

*) deflatată cu Indicele prețurilor producției industriale

În condițiile creșterii producției industriale cu 1,2% se apreciază că volumul stocurilor de produse finite se va reduce cu 11,9% față de nivelul din primul trimestru al anului 2014.

Numărul mediu al salariaților se așteaptă să înregistreze o creștere de 1,5%. În contextul unei creșteri mai mici (1,2%) a producției industriale productivitatea muncii se va reduce cu 0,3% în cel de-al doilea trimestru față de trimestrul anterior.

Principalii indicatori rezultați din anchetele de conjunctură în sectorul industrial

Producția industrială

Producția industrială s-a majorat în intervalul ianuarie - martie 2014, față de perioada corespunzătoare din 2013, cu 10,2%, și s-a redus comparativ cu trimestrul anterior cu 2,0%.

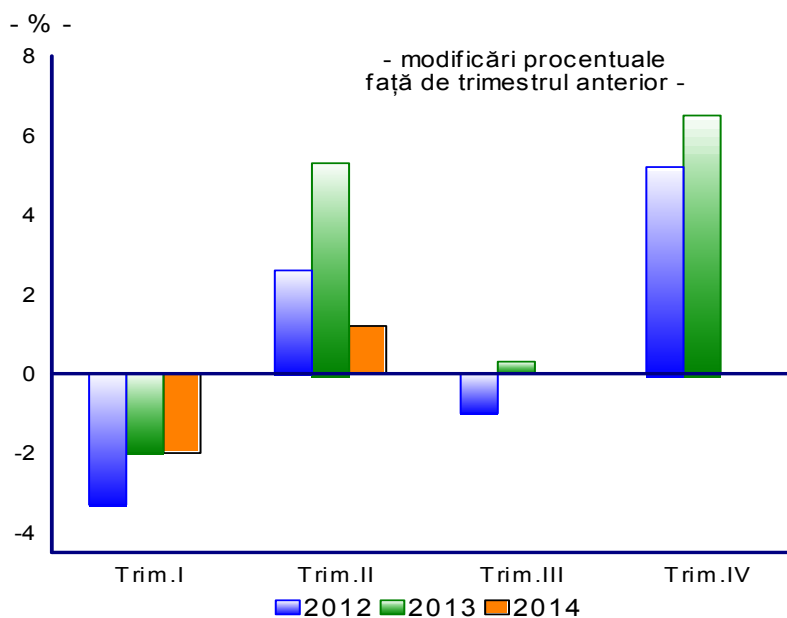
În urma unei analize detaliate a producției industriale, înregistrată la nivelul primului trimestru al anului, comparativ cu trimestrul I 2013, se observă că majorarea de 10,2% a producției industriale este susținută de evoluția pozitivă a cererii externe, atât pe total, cât și la nivelul unor ramuri industriale, cum ar fi: fabricarea produselor de cocserie, fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie, fabricarea echipamentelor electrice, industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, fabricarea de mașini, utilaje și echipamente.

Analiza conjuncturală pentru cel de-al doilea trimestru al anului curent, elaborată pe baza sondajului efectuat în rândul agenților economici, indică posibilitatea ca în această perioadă producția industrială să înregistreze o creștere cu 1,2%, față de trimestrul I 2014; la nivelul primului semestru se așteaptă o majorare cu 8,0% față de semestrul I 2013.

În ceea ce privește structura producției industriale, sunt de remarcat mai multe situații distincte în evoluțiile previzibile ale ramurilor industriale pentru primul semestru al anului curent, comparativ cu perioada similară a anului 2013:

- ramuri care își vor continua trendul ascendent înregistrat în primul trimestru: fabricarea altor mijloace de transport rutier, fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie, fabricarea produselor din cocserie, fabricarea echipamentelor electrice, fabricarea produselor din tutun;
- ramuri la care se preconizează o reducere, ele continuându-și contracția înregistrată la nivelul primului trimestru al anului curent: extracția cărbunelui superior și inferior, fabricarea produselor farmaceutice, fabricarea băuturilor;
- ramuri care își vor reveni, după ce au avut anterior variații negative: activități de servicii anexe extracției.

Evoluția producției industriale

Trim. II 2014 - estimări realizate pe baza anchetei de conjunctură

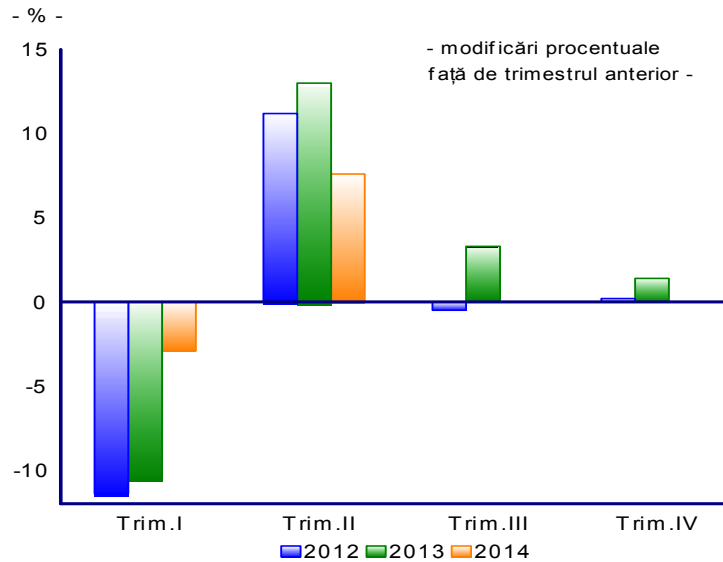
Cifra de afaceri

În primul trimestru al anului curent, cifra de afaceri pe total industrie s-a redus comparativ cu trimestrul anterior (2,9%), evoluție care se încadrează în tendința de scădere manifestată la nivelul majorității indicatorilor din perioada de analiză. Față de trimestrul corespunzător din anul anterior, cifra de afaceri din industrie a înregistrat o majorare importantă de 14,8%, datorită creșterii componentei aferente industriei prelucrătoare (15,0%), în timp ce pentru industria extractivă s-a înregistrat o scădere de 4,5%.

Ramurile care au înregistrat cele mai mari creșteri ale cifrei de afaceri în trimestrul I 2013, comparativ cu perioada corespunzătoare din anul trecut, au fost: fabricarea produselor de cocserie (53,6%), fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice (28,9%), alte activități industriale (24,1%), industria construcțiilor metalice și a produselor din metal (19,7%), fabricarea produselor textile (18,8%).

Scăderi mai importante ale cifrei de afaceri pe total industrie au fost înregistrate, pentru aceeași perioadă de analiză, în următoarele ramuri: extracția cărbunelui superior și inferior (-51,1%), repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor (-11,7%), tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor (-8,6%), fabricarea băuturilor (-7,4%).

Evoluția cifrei de afaceri totale din industrie

Trim. II 2014 - estimări realizate pe baza anchetei de conjunctură

Pentru trimestrul II 2014, comparativ cu primul trimestru al anului curent, se așteaptă o majorare de 7,6% a volumului cifrei de afaceri pe total industrie, creștere care se încadrează în evoluția sezonieră a acestui indicator, pentru perioada de analiză, așa cum se poate observa și din analiza graficului de mai sus. Comparativ cu trimestrul II din anul 2013, agenții economici apreciază că volumul cifrei de afaceri pe total industrie va crește cu 9,3%, iar la nivel de semestru, pentru acest indicator se prognozează o majorare de 11,9%.

Cifra de afaceri din industrie pentru piața internă a înregistrat în trimestrul I 2014 o scădere importantă (-11,6%) față de trimestrul anterior, observându-se în structură, o reducere semnificativă la nivelul industriei prelucrătoare (-12,1%); comparativ cu trimestrul I al anului trecut, creșterea înregistrată a fost de 8,7%.

La nivelul primului trimestru al anului curent raportat la trimestrul I din 2013, s-au înregistrat creșteri mai importante ale cifrei de afaceri pentru piața internă în următoarele ramuri industriale: fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din prelucrarea țițeiului (29,0%), alte activități industriale (24,3%), fabricarea altor produse din minerale nemetalice (18,2%), fabricarea substanțelor și a produselor chimice (17,9%), industria metalurgică (16,9%).

Conform estimărilor agenților economici, volumul cifrei de afaceri pentru piața internă se va majora cu 12,4% în trimestrul II 2014 față de trimestrul anterior, evoluție care urmează scăderii accentuate din primul trimestru, și se încadrează în trendul sezonier. Comparativ cu trimestrul II

2013, volumul cifrei de afaceri pentru piața internă va crește cu 3,9%, ceea ce va conduce la nivel de semestru la o majorare de 6,1%.

Cifra de afaceri din industrie pentru piața externă a crescut cu 6,9% în primul trimestru al anului curent față de trimestrul anterior și s-a majorat cu 21,5%, comparativ cu primele trei luni ale anului 2013.

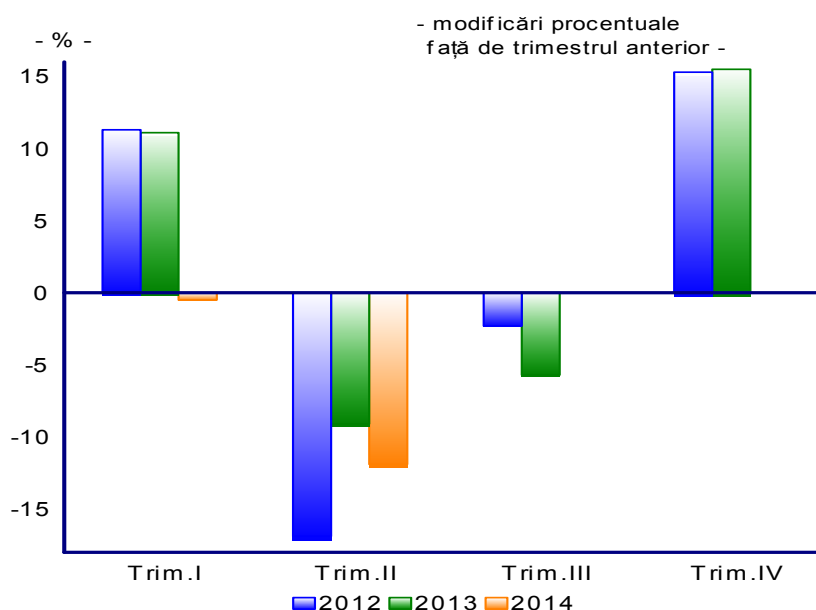
Ramurile care au înregistrat creșteri importante ale cifrei de afaceri pentru piața externă la nivelul primelor trei luni ale anului curent, raportat la perioada similară a anului anterior au fost: fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din prelucrarea țițeiului (73,3%), industria alimentară (66,3%), fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice (42,9%), industria construcțiilor metalice și a produselor din metal (28,7%), alte activități industriale (24,5%).

Agenți economici din eșantion anticipează, în cazul acestui indicator o creștere de 3,3% pentru cel de-al doilea trimestru al anului curent, comparativ cu trimestrul anterior, respectiv o majorare de 15,6% față de perioada similară a anului trecut. În aceste condiții, se preconizează, la nivel de semestru, o majorare de 18,4% pentru cifra de afaceri pe piața externă.

Stocurile de produse finite

Stocurile de produse finite au înregistrat în primul trimestru al anului curent o scădere ușoară atât, față de ultimul trimestru al anului 2013 (-0,5%), cât și, față de trimestrul I 2013 (-1,5%).

Evoluția stocurilor de produse finite

Trim. II 2014 - estimări realizate pe baza anchetei de conjunctură

Pentru trimestrul II 2013, agenții economici apreciază că stocurile de produse finite se vor reduce cu 11,9% față de trimestrul anterior, iar raportat la perioada similară, acestea vor scădea cu 4,5%.

În condițiile creșterii producției industriale cu 8,0% la nivelul primului semestru și a majorării cifrei de afaceri pe total industrie cu 11,9%, stocurile de produse finite se așteaptă să înregistreze o scădere de 2,9%.

Stocurile de materii prime

Agenții economici se așteaptă ca stocurile de materii prime să înregistreze în cel de-al doilea trimestru al anului 2014 o creștere cu circa 2,5%, comparativ cu trimestrul anterior.

Evoluția stocurilor de materii prime

- modificări procentuale față de trimestrul anterior (%) -

	trim. I	trim. II	trim. III	trim. IV
2012	1,6	1,3	1,6	-1,7
2013	3,3	1,1	1,7	1,7
2014	2,8	2,5	-	-

Sursa: date rezultate din ancheta de conjunctură a CNP (pentru întreaga perioadă)

Gradul de utilizare a capacităților de producție

În perspectiva trimestrului II 2014, se estimează, conform răspunsurilor agenților economici care fac parte din eșantion, că gradul de utilizare a capacităților de producție aflate în funcțiune se va situa la aproximativ 75%.

Gradul de utilizare a capacităților de producție

- % -

	trim. I	trim. II	trim. III	trim. IV
2012	75,8	76,0	75,4	75,6
2013	74,8	76,1	69,0	80,9
2014	78,1	75,2	-	-

Sursa: date rezultate din ancheta de conjunctură a CNP (pentru întreaga perioadă)

Numărul mediu de salariați

Numărul mediu de salariați a crescut în trimestrul I 2014 atât față de trimestrul anterior, cât și față de trimestrul corespunzător din anul 2013 cu 1,3% și respectiv cu 0,6%.

Efectivul salariaților din industrie

- medie trimestrială -

- mii persoane -

	trim. I	trim. II	trim. III	trim. IV
2012	1.255,0	1.265,6	1.268,0	1.267,6
2013	1.278,9	1.277,5	1.272,1	1.269,4
2014	1.286,0	1.304,8	-	-

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS; pentru trimestrul II 2014 - rezultatele din ancheta de conjunctură

Ramurile cu cele mai importante majorări ale numărului de salariați în perioada ianuarie – martie 2014 comparativ cu perioada corespunzătoare din 2013 au fost: fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice (14,2%), fabricarea produselor textile (13,8%), alte activități industriale (9,6%), activități de servicii anexe extracției (8,5%) și fabricarea echipamentelor electrice (8,0%).

Din sondajul efectuat la nivelul agenților economici rezultă că în al doilea trimestru al anului 2014 personalul din industrie va înregistra creșteri atât față de trimestrul I 2014 (1,5%), cât și față de trimestrul II 2013 (2,1%). Aceste evoluții conduc la o creștere cu 1,3% la nivelul primului semestru.

Dinamica numărului de salariați

- modificări procentuale față de perioada corespunzătoare din anul anterior (%) -

	trim. I	trim. II	trim. III	trim. IV
2012	3,3	3,2	2,3	2,4
2013	1,9	0,9	0,3	0,1
2014	0,6	2,1	-	-

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS; pentru trimestrul II 2014 - rezultatele din ancheta de conjunctură

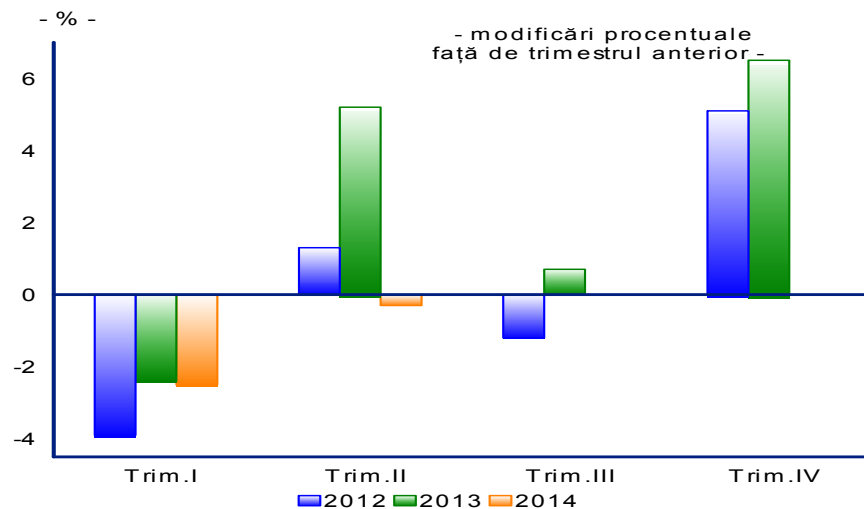
Se estimează că ramurile care vor avea cele mai mari creșteri de personal în semestrul I 2014, comparativ cu semestrul I 2013 sunt: fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice (15,0%), fabricarea produselor textile (11,6%), alte activități industriale (9,9%) și fabricarea echipamentelor electrice (8,7%).

Productivitatea muncii

În concordanță cu evoluțiile producției industriale și efectivului de salariați din industrie, productivitatea muncii a scăzut în trimestrul I 2014 față de trimestrul anterior (-2,5%), dar a crescut față de trimestrul corespunzător din anul 2013 (10,0%).

Creșterea de productivitate față de trimestrul corespunzător din anul 2013 s-a datorat unei dinamici mai reduse a numărului de angajați comparativ cu dinamica volumului producției industriale.

Evoluția productivității muncii

Trim. II 2014 - estimări realizate pe baza anchetei de conjunctură

Pentru trimestru al doilea al anului curent, agenții economici se așteaptă la o scădere a productivității muncii cu 0,3% comparativ cu trimestrul anterior; față de trimestrul II 2013 productivitatea muncii va înregistra o creștere cu 4,3%, ceea ce va determina o majorare cu 7,1% la nivel de semestru.

Costul unitar real cu forța de muncă

Costul unitar real cu forța de muncă în industrie a înregistrat în primul trimestrul din anul 2014 aceeași scădere (cu 1,8%) atât față de trimestrul I 2013 cât și față de trimestrul IV 2013. Evoluția față de trimestrul IV 2013 s-a datorat unei scăderi mai mici a productivității muncii față de cea a câștigului salarial brut real (deflatat cu indicele prețurilor producției industriale).

În trimestrul II 2014, pentru costul unitar real cu forța de muncă se estimează o creștere cu 4,3% față de trimestrul anterior și cu 0,5% față de trimestrul corespunzător al anului trecut. Pentru semestrul I 2014 se așteaptă o scădere cu 0,6%, comparativ cu semestrul I 2013.

Volumul creditelor

Datele obținute din sondajul de conjunctură pentru sectorul industrial indică pentru cel de-al doilea trimestru din 2014 comparativ cu trimestrul anterior, o creștere cu 0,8% a volumului creditelor acordate agenților economici din industrie.

Pentru *creditele restante*, se estimează o creștere a ponderii acestora în total credite până la 15,5% în trimestrul II 2014.

Ponderea creditelor restante în total credite

	trim. I	trim. II	trim. III	trim. IV
2012	10,5	11,0	11,9	12,6
2013	13,6	14,4	14,9	14,9
2014	15,2	15,5	-	-

Sursa: prelucrări CNP pe baza rezultatelor din ancheta de conjunctură

Din datele furnizate de agenții economici se poate observa că, în ultimii ani, ponderea creditelor restante în totalul creditelor a înregistrat o creștere substanțială datorată, în special, problemelor de lichiditate, ceea ce va afecta în continuare situația financiară a acestora.

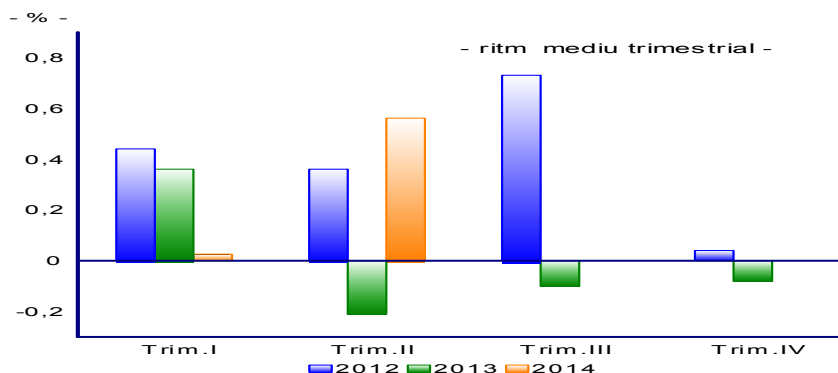
Prețurile producției industriale

În ceea ce privește prețurile producției industriale, se remarcă o creștere de 0,35% în primul trimestru al anului curent față de trimestrul anterior (majorarea componentei externe fiind de 0,43%, în timp ce prețurile de producție pe piața internă au crescut cu 0,31%). La nivelul lunii martie 2014 față de decembrie 2013, s-a constatat o creștere de 0,08%, pentru prețurile producției industriale.

Rezultatele pe baza anchetei de conjunctură prevăd pentru cel de-al doilea trimestru al anului curent un ritm mediu trimestrial al prețurilor de producție de 0,56%, nivel superior celui din perioada similară a anului trecut (-0,21%).

Totodată, se așteaptă ca prețurile de producție să înregistreze o creștere ușoară de 0,1% la nivel de semestru, iar pentru luna iunie 2014 se anticipează o creștere de circa 1,8% față de luna decembrie 2013.

Evoluția prețurilor producției industriale

Trim. II 2014 - estimări realizate pe baza anchetei de conjunctură

Metodologie

Comisia Națională de Prognoză realizează trimestrial o Anchetă economică de conjunctură în sectorul industrial, prin care, pe baza răspunsurilor agenților economici intervievați referitor la nivelul producției industriale, a comenzilor, stocurilor și prețurilor, pot fi elaborate prognoze pe termen scurt.

Ancheta se bazează pe un eșantion de agenți economici (selectați din bilanțurile contabile) și pe un chestionar, ambele fiind elaborate în cadrul Comisiei Naționale de Prognoză.

Eșantionul este alcătuit după o metodologie bine determinată, bazată pe metoda de sondaj pe grupe de natură stratificată la care s-a ținut cont de dimensiunile întreprinderii (număr de personal), ponderea grupei în producția ramurii industriale și ponderea ramurii în total producție industrială.

Pentru anchetele de conjunctură realizate în anul 2014 s-a stabilit un eșantion de 465 agenți economici din sectorul industrial, fiind rezultatul unei rate de sondaj de 11,8% și furnizând o rată de acoperire de peste 70%.

Spre deosebire de celelalte sondaje pe termen scurt (sondaje realizate de INS și BNR) care au la bază aprecierea de către cei intervievați a tendinței de evoluție prin încadrarea sa în categorii ca *ascendent*, *stabilitate*, *descendent*, operându-se cu solduri conjuncturale, prezenta anchetă abordează încadrarea evoluției fiecărui indicator în plafoane de creștere/descreștere prestabilite, permițând astfel o cuantificare sub formă de procent a tendințelor viitoare.

Intervalele luate în considerație ca fiind posibile pentru creștere sau scădere, sunt stabilite avându-se în vedere evoluțiile de până acum și cele viitoare ale unor parametri.

Principiul de calcul folosit la dezvoltarea anchetelor conjuncturale în cadrul Comisiei Naționale de Prognoză are la bază metoda ponderărilor succesive, care ține seama de modificările structurale ale producției, stocurilor sau comenzilor, folosindu-se vectori de coeficienți calculați trimestrial care corectează datele de început de an.

Pentru o evaluare complexă a opiniei agenților economici, rezultatele anchetei sunt comparate cu realizările din perioadele anterioare, fie cele publicate de Institutul Național de Statistică, fie cele din anchetele de conjunctură anterioare, după cum se specifică la fiecare indicator.